

Marie — Kolme morsianta

E. Sarkama-Voigt

LUMME - VESILILJA

Katso, Marie,
mitä tuon sinulle,
kukan valkein siivin.
Se on syntynyt virran rannalla
täynnä kevään unelmia.

Jos haluat helliä sitä,
sido se rinnallesi, Marie.
Lehden kehtoon suojaisaan
puhtoisena kellumaan.

Varo, lapsi, virran pyörteitä,
on vaarallista unelmoida siellä.
Näkki on kuin se nukkuis,
odottaa et lilja hukkuis.

Lapsi, sinun rintasi on virran pyörre,
siinä on vaarallista haaveilla.
Lilja leikkii aalloilla,
näkki vaanii piilossa.

Med en vandlilje
Henrik Ibsen

Sisällysluettelo

Valkeutta pimeään
Rakkauslauluja kuolleelle
Die berliner Luft
Helmijuhlat
Hengen ravintoa
Ehkä sittenkin Marie
Susannaa etsitään
Odotusta
Hermot koetuksella
Susanna pääsee naimisiin
Tärkeät sanat
Kevätesikko
Uutisia
Tutut nimet
Morsiamia
Postia pohjolasta
Nuoren laulun juhlaa
Kaipaus
Paluu Ilm-joen partaalle
Kesän helmassa
Yllättävä kutsu
Opintomatka Wagner pyhäkköön
Strauss ja morsian Pauline
Siegfried Wagner
Itsevaltiias Cosima

Antaudu Wagnerille
Romanttinen joutsentarina
Tuttavallinen ilmapiiri
Wagner pani kätensä sydämelleni
Wagnerin hyväntekijän onneton loppu
Parsifal ei vaikuttanut
Vihainen kriitikko
Lehmannin kuunteluoppilaana
Ihania hetkiä Münchenissä
Kulkuri
Huulille jäätyneet sanat
Kuka hän on?
Eron katkerat kyyneleet
Liian keltainen kuu
Yllätysvierailu Charlottenburgissa
Nuoruuden viiniviljelmillä
Epävarmuutta - kateutta
Lapselliset
Vietelty morsian
Viimeinen temppu
Paras arvostelu
Sininen hetki
Jälkikaikuja
Yllättävä vierailu
Wilhelm - mitä menit tekemään
Vuosikymmenen häät
Haikeaa onnea
Olet sydämeni ainut autuus
Rakkauden nälkä

Nuori rouva
Ensimmäinen joulu
Nuori rouva
Taiteellisia suhteita
Hellyyttä ja epäilyjä
Nukkekoti
Kaksi rakastajatarta
Vihjauksia yössä
Kaksi naikkosta
Pakko luopua
Liian ylpeä
Odottamaton, odotettu vieras
Kevään herääminen
Onnellinen kärsijä
Viestintuoja vuonon varrelta
Virran rannalla
Odottamattomia kyyneleitä
Esirippu laskeutuu
Kirjoittajalta ovat ilmestyneet

Valkeutta pimeään

Marie katseli lumihiihtäileiden leikkiä pimeässä illassa. Valkoiset hahtuvat kimaltelivat katulyhtyjen valossa pehmeinä pumpulitähtinä tuoden lohtua pimeyteen, mustaan aukkoon, johon elämä taas oli syöksemässä viattomat uhrinsa. Pimeän päässä Marie kuitenkin näki valoa. Kohta olisi joulukuun Mariensyntymäpäivä, talvipäivän seisaus, ja aika kääntyisi taas valon suuntaan.

Marie puhdisti kengät lumesta äidin oven eteen asettamalla luudalla, keräsi rohkeutensa ja astui pimeään eteiseen. Alakerrassa ei ollut ketään.

Makasiko Charlotte vuoteessa kyynelehtimässä? Isä ei varmaan ollut mielissään uutisesta. Marie hiipi portaita yläkertaan. Isän ja äidin huoneestakaan ei kuulunut mitään ääntä. Ehkä he olivat menneet nukkumaan. Lähentelihän kello jo kahtatoista.

Minna Rosener oli asettunut makuulle, mutta ei saanut unta. Hän itse oli ollut lähes Charlotten ikäinen, kun oli saanut ensimmäisen lapsensa. Oliko siitä todellakin kulunut jo lähes kaksikymmentä vuotta? Minna muisti vielä tarkkaan, minkälainen onnen ja kummastuksen tunne oli ollut pitää esikoistaan Charlottea ensimmäisen kerran käsivarsillaan. Olenko minä todella saanut aikaan uuden elämän! Pian Charlotte saisi kokea saman.

Avattuaan huoneensa oven Marie näki Charlotten nukkumassa vuoteessaan. Hänen suunsa oli avoinna kuin pikkulapsella. Lapsekkuutta lisäsi vielä töröttävä ylähuuli. Mutta Charlotte ei näyttänyt onnettomalta. Pikemminkin hänen kasvoillaan karehti hymyn tapainen. Täyteläiset nuoren tytön posket olivat ulkoilman vienosti punertamat. Niskaletti oli puoliksi valahtanut auki. Marie ajatteli sisaren

oikeastaan olevan varsin mukavan näköinen. Ei mikään kaunotar, mutta sievä omalla viattomalla, naivilla tavallaan.

Ehkä isä ei sittenkään ollut suuttunut tyttärelleen. Tai sitten äiti oli osannut selittää asian hyvin. Marie olisi halunnut kysyä asiaa sisareltaan, mutta ei raaskinnut herättää tätä. Charlotte näytti nyt jotenkin aivan erilaiselta kuin edellisenä iltana, jolloin Marie oli tavannut hänet epätoivoisesti nyyhkyttävänä. Mistä muutos mahtoi johtua? Oli kuin suuri taakka olisi pudonnut tytön hartioilta.

Marie pukeutui hiljaa valkoiseen yöpukuunsa ja asettui vuoteeseen Charlotten viereen. Tämän jalat tuntuivat kylmiltä. Marie päätti mennä hakemaan keittiöstä kuumavesipullon. Se oli isoäiti Gertruden opettama tapa saada itselleen ylimääräistä lämpöä.

Arnold Rosener istui keittiön tuolilla päätään käsiinsä nojaten. Hän näytti ankarasti miettivän jotain. Ensin hän ei havainnut Marien tuloa. Kuullessaan kattilaa laitettavan tulelle, Arnold Rosener nosti päänsä käsistään. Hän vain tuijotti tyttärtään sanomatta mitään. Muuten niin rauhallinen mies näytti ilmeisen järkyttyneeltä.

- Isä, me selviämme tästä säilyttämällä arvokkuutemme. Meidän täytyy tukea Charlottea, ei painaa alaspäin. Hänellä on muutenkin vaikeaa, Marie sanoi.

- Miten käy nyt kahvilan. Menetän varmaan asiakkaita, kun asia leviää yleiseen tietoisuuteen. Ellei niin ole jo käynyt, Arnold vaikeroi.

- Menkööt, jos he ovat niin pikkumaisia, Marie sanoi.

- Mutta millä me sitten elämme! Isän pää vaipui taas käsiin.

- Tietysti voisimme lähettää hänet pois siksi aikaa. Mutta Charlotte ei kestäisi sitä. Lapsenakin hän aina itki kun pelkäsi jäävänsä yksin.

Marie yritti lohduttaa: - Isä. Mitään ei ole vielä tapahtunut. Ja ehkä ihmiset eivät juuri piittaa asiasta. Eihän se ole ensimmäinen tällainen tapaus Weimarissa.

- Olisin halunnut tyttäreni kunniallisesti naimisiin. Se on parasta mitä nuorelle naiselle voi tapahtua. Ja nyt tämä häpeä...

- Isä rakas. Mene nukkumaan. Aamulla kaikki näyttää erilaiselta. Minä ainakin odotan innokkaasti vauvan syntymää. Aivan kuin se olisi uusi sisar tai pikkuveli.

- Todellakin. Lapsi voisi aivan yhtä hyvin olla Minnan. Mutta kun ei ole...

- Isä, minä rukoilen. Mene nukkumaan. Muuten et jaks nousta aamulla. Kuka sitten leipoo tuoreen pullan? Jos sitä ei ole, menetät varmaan ennen pitkää asiakkaasi.

- Olet oikeassa Marie. Olet aina ollut järkevä, aivan erilainen kuin Charlotte. Häntä olisi pitänyt valvoa paremmin, niin tällaista ei olisi tapahtunut, mutta Minna antoi tytön liehua aivan vapaasti.

Se oli totta. Kaikkien katseet olivat Mariessa. Mitä lahjakkaasta tyttärestä mahtaakaan tulla? Charlotte oli jäänyt ikään kuin sivuseikaksi. Charlottessa kun ei ollut mitään erikoista. Hän oli aina tehnyt aran, hieman kömpelön vaikutuksen ihmisiin.

Marie kiiruhti yläkertaan. Vesipullo lämmitti mukavasti jalkoja. Marie kuuli vieressään Charlotten rauhallisen hengityksen. Tuntiessaan sisarensa läheisyyden, Charlotte painautui kiinni Marien kylkeen. Aivan kuin hän olisi tuntenut äkillistä suurta kiitollisuutta ja hellyyttä sisartaan kohtaan.

- Marie, kiitos tuestasi, Charlotte kuiskasi.

- Minusta tulee hyvä äiti.

- Aivan varmasti, Marie vakuutteli.

Näin lähellä toisiaan he eivät olleet sitten lapsuutensa. Miten rakkaat muistot tulvahtivatkaan Marien mieleen.

Miten he olivat lapsina kehänneet isoäiti Gertruden kyljessä. Miten isoäiti oli kertonut heille tarinoita omasta lapsuudestaan, vuosista, jotka olivat kultautuneet hänen mielessään.

Vaikka isoäidillä oli ollut ankara isä ja kurinalainen kotikasvatus, isä oli kuitenkin osoittanut hänelle myös hellyyttä, tietenkin omalla hieman kömpelöllä tavallaan. Isoäidin kuvauksista oli avautunut silloin ja myöhemmin kokonainen ihmisgalleria tavallisista ihmisistä taiteilijoihin, hovin liepeillä liikkuviin ihmisiin. Oli skandaaleja, kohtaamisia ja eroja. Se on elämän kaava, joka tuntuu toistuvan suku polvesta toiseen.

Isoäiti! Mitähän isoäiti sanoo, kun kuulee Charlotten uutisen? Hänen pienestä saporotyttärestään, vehnärinkilästään, kuten hän Charlottea nimitti, pian tulee äiti.

Katsoessaan ikkunasta ulos Marie havaitsi, että satoi edelleen lunta. Valkeita hiutaleita oli liimautunut ikkunalautaan. Ikkunan takaa häämötti kokovalkoiseen pukuun pukeutunut vaahtera.

Rakkauslauluja kuolleelle

Robert Wieland oli tehnyt surutyötä säveltämällä Claran muistolle laulusarjan, niin murheellista kuin työn tekeminen olikin ollut. Hän oli vuodattanut runsaasti kyyneleitä nuottipaperille. Muste oli kyynelistä levinnyt sinisiksi laikuiksi nuottien ympärille, surun sinisiksi kukkasiksi.

Mutta kuka laulaisi sopraanolle tarkoitetun laulusarjan? Tuskin Marie Rosener. Vielä vähemmän Nanette Strobl. Kenties Elisabeth Acker, jonka enkelimäinen sopraano sopisi laulusarjaan erittäin hyvin.

Hän luopui kuitenkin ajatuksesta, sillä pelkästään äänen sievyys ei riittäisi tulkitsemaan viiden laulun syvää epätoivoa, mikä lopussa kuitenkin kirkastuu kohti ajatonta eteerisyyttä. Marie oli ainoa, joka pystyisi saamaan esiin myös laulujen viiltävän tuskan sävyt.

- Marie, haluaisitko Marie vilkaista tätä laulusarjaa. Se on surullinen, mutta...

- Tietenkin, Marie sanoi. - Robert tämä näyttää erinomaiselta. Parasta mitä olet koskaan tehnyt.

- Kokeile sitä. Laula Marie. Minä säestän, Robert sanoi.

- En tiedä voinko. Alan varmasti itkeä. Eikä taiteilija saa itkeä. Yleisön pitää itkeä, ei esittäjän. Tunsin Claran liian hyvin voidakseni olla kuin ulkopuolinen. Mutta ehkä voin laulaa tämän joskus. Myöhemmin, kun asia ei enää ole niin lähellä. Vaikka en usko, että koskaan voin unohtaa.

- En minäkään. En tiedä mikä oikeus minulla on elää, kun Clara...

Robert Wielandin ääni särkyi.

- Älä itke Robert. Eihän se ollut sinun syysi. Clara varmaan käsitti sinut väärin. Epätoivoissaan hän ei pystynyt näkemään asiaa selkeästi.

- Hän käsitti asian kyllä täysin oikein. Minä hylkäsin hänet. Kylmästi. Vaikkakaan en sanonut mitään, hän kyllä tiesi mistä on kysymys. Käänsin vain hänelle selkäni. Ja kuitenkin Clara...

- Rakas Robert, me emme sentään ole kuolleita. Meidän täytyy elää edelleen kaikesta huolimatta. Tai, ehkä minä sittenkin taidan laulaa. Olen sen velkaa Claralle.

Robert Wieland pyyhki kyöneleensä. Miten hyvin Marie osasikaan aina sijoittaa sanansa.

Hän asettui ruskean Blüthnerinsä ääreen. Huoneen täyttivät ensimmäisen laulun eteeriset tuoksut. Kuin Clara olisi kävellyt kukkien päällä kesäisellä niityllä, ajatellut rakastettuaan, nuorukaista, johon hän oli palavasti rakastunut ja joka myös rakasti häntä.

*Kuljen suloisessa unihämyssä,
kesäkukkien helmassa,
utuisessa illassa.
Satakieli laulaa,
kuin rakkaimpani...
Suuret kukat aukeavat,
kuin ei koskaan ennen.
Kumpaa rakastankaan enemmän,
leinikkiä, sinikelloa,
tai rannan ulpukkaa..
Eniten rakastan kuitenkin,
häntä...*

- Oi Robert. Miten kaunista. Eikä tämä ole pelkästään kaunista, vaan olet onnistunut kietomaan laulut erikoiseen ekspressiivisen siniseen valohämyyn. Tämä on aivan erilaista kuin aikaisemmat työsi. Tämän laulusarjan haluan laulaa. Joskus... Ehkä piankin..

- Ei kenties olisikaan sopivaa esittää sitä nyt, Robert sanoi.

- Saanko viedä nuotit kotiin. Opiskelen koko sarjan. Sitten laulan sen sinulle. Mutta vain sinulle.

- Olisin siitä hyvin iloinen. Muutenkin olen hyvin kiitollinen siitä, että et ole hylännyt minua. Kaiken sen jälkeen mitä olen tehnyt.

- Minulle sinä et ole tehnyt mitään pahaa, Robert. Ja lakkaa syyttämästä itseäsi. Olen varma, että kun Clara kuulee taivaassa tämän laulun, hän ymmärtää ja antaa anteeksi.

- Minä en usko taivaaseen, enkä siten myöskään taivaan anteeksiantoon. En edes tarvitse sitä. Asiat pitäisi hoitaa tässä elämässä. Ja sitä minä en tehnyt. Olisin voinut selittää Claralle, että rakkauteni oli sammunut, olin rakastunut toiseen. Mutta en tehnyt sitä. Clara sai kärsiä yksin ja miettiä ahdistuneessa mielessään, mitä oikeastaan oli tapahtunut. Kukaan ei tukenut eikä kuunnellut häntä. Jos olisin tiennyt Claran murtuvan, olisin tietenkin toiminut toisin. Mutta se on vain jälkiviisautta, eikä muuta tosiasioita.

- Taivaasta puheenollen myönnän kaunistelevani asioita, Marie tunnusti. - Teit tietenkin väärin. Taivaan ymmärrys ja anteeksianto on tosiasioiden kaunistelua. Taivas on kirkon luoma yksinkertaistettu luomus kuoleman jälkeisestä elämästä. Sillä tavalla lohdutetaan lapsia, Marie sanoi.

Hetken mietittyään hän jatkoi.

- Uskon jonkinlaiseen maailmansieluun, jossa kaikki on yhtä ja kuitenkin eriytettyä. Tässä toisessa ulottuvuudessa kaikki on nostettu korkeimpaan potenssiin. Tieto, taide, moraalit. Siellä vallitsee ehdoton oikeudenmukaisuus. Siellä hyvitetään täällä kärsitty vääritys. Koen sen hyvin vahvasti.

- Täällä harhailemme vailla todellista tietoa, koemme vääryyttä ja teemme sitä itsekin, koska olemme sokeita ja omien kiihkojemme ajamia. Siellä kaikki kirkastuu ja näemme selkeästi. Siksi meidän ei pitäisi olla täällä liian ankaria itseämme kohtaan.

- Puhut oikeasti, Marie. - Mistä kaikki tuo sinun viisautesi tuleekaan? Osaat aina esittää asiat oikeassa

mittasuhteessa.

- Koska uskon lopulliseen oikeudenmukaisuuteen, en oikeastaan pelkää tässä elämässä mitään, koska tiedän oikeuden kuitenkin lopulta voittavan.

- Etkö pelkää edes kuolemaa, Wieland ihmetteli.

- Pelkään kyllä. Marien oli pakko myöntää. - Pelko johtuu kuitenkin siitä pelosta, että saatan kuolla ennen kuin olen elänyt ja saanut kaikki työni tehtyä.

- Isoäiti sanoo kuoleman fyysisenä tapahtumana olevan ihmisen väkivaltainen alennustila, Marie jatkoi. - Kuolema on koko ihmiskunnan alennustila, joka on suuri vääryys ja ansaitsematon.

- Nuorena kuoleamisen onni on se, että elämä on korkeammillaan, Wieland pohdiskeli. - Ihmiset muistavat sinut sellaisena. Huono puoli on se, että niin paljon jää kokematta. Oli se sitten iloa tai surua. En tiedä, halusiko Clara kuolla, vai oliko se onnettomuus. Mutta hänestä jäi kaunis jälki. Clarassa ei ollut mitään alhaista tai rumaa.

- Niin jäi. Clara oli oikeasti kaunis ja olisin suonut hänelle myös oikean onnen, Marie sanoi.

- Isoäiti sanoo viisauden iän karttuessa kasvavan, mutta ruumis rappeutuu ennen lopullista romahdusta. Aika harvat kuolevat kauniina, terveinä, mielellään ja onnellisina. Kuolema on vihollinen, joka vaanii saalistaan taustalla. Se on epätasainen taistelu.

- Kuolisin toisaalta oikein mielelläni, jos voisin olla varma, että kohtaisin toisessa ulottuvuudessa kaikki minulle tärkeät jo kuolleet ihmiset, Wieland sanoi.

- Se on minunkin toiveeni, silloin rakkaan ihmisen kuolema on helpompi kestää, Marie myötäili.

- En ymmärrä, miksi ikuisuusasiat ja kuolema on niin suuri mysteeri, hän ihmetteli. - Jos Jumala on, ja hän todella ajattelisi ihmisen parasta, hänen ei tarvitsisi kätkeytyä ja tehdä itsestään muka salaperäistä.

- Tietämättömyys varjostaa koko elämäämme. Kun emme tiedä missä ja miksi olemme ja minne olemme menossa,

takerrumme intohimoisesti tähän elämään peläten koko ajan sen menettämistä.

- Kun rakastamme olemme ahdistuneita, koska pelkäämme onnenkin hetkenä menettämistä. Ja silloin olemme tavallaan jo menettäneet, koska nautinto jää vajavaiseksi.

- Uskot siis siis jonkinlaiseen metafyyssiseen maailmankaikkeuden totuuteen? Wieland yritti selventää. - Välähdyksittäin minäkin voin kokea sen. Kun sävelsin laulut Claralle, tunsin eräänlaisen näkymättömän yhteyden Claraan, kuin olisin puhunut hänelle, kuin hän olisi hymyillyt, ymmärtänyt, antanut anteeksi, ollut onnellinen, koska kuitenkin pohjimmiltani rakastin häntä. Minne se rakkaus muka olisi kadonnut. Koin lähes hurmioitunutta onnellisuutta.

- Robert, me puhumme vaikeista asioista, Marie sanoi. - Tällä hetkellä voin sanoa vain sen, että olen äärettömän onnellinen tästä luomastasi laulusarjasta.

- Niin minäkin, Robert sanoi. - Toivon todellakin, että juuri sinä esität sen. Sitten kun on aika.

Marie kiiruhti Wagnergasselta kotiin. Hänen sydämensä täytti hiljainen kiitollisuus. Robert Wieland oli säveltänyt jotain, mikä tulisi elämään yli aikojen. Vaikka laulujen syntyyn vaikuttanut tapaus olikin surullinen, siinä oli myös oma hiljainen kauneutensa.

Kuvitellessaan näkyä, jossa Clara lepää lumpeiden keskellä, Marielle tuli mieleen taulu, jossa hukuttautunut Ofelia kelluu veden kalvolla.

Marie ajatteli, että jos hän joskus pystyy esittämään laulusarjan ihmisille, hän on päässyt askeleen pitemmälle taiteilijan tiellään. Hän on oppinut hallitsemaan tunteensa vaikeassa tilanteessa, välittämään ihmisille jotain surussakin ylevää, vaikka oma sydän on särkymäisillään ja vaikka itkee sisäisesti.

Die berliner Luft

Elisabeth Acker oli kutsunut Bettinan, Carolinen ja Marien luokseen Berliiniin, jossa oli virallisena tarkoituksena asua Elisabethin kotona ja käydä katsomassa Lindenoopperassa Carl Muckin johtamana Richard Wagnerin Nürnbergin Mestarilaulajat. Elisabeth oli kutsun esittäessään halunnut tarjota ystävän kättä vastakkaisen puolen tytöille, joskin rajat oli osittain ylitetty jo edellisen vuoden keväällä oppilasnäytteidensä jälkeen.

Tytöillä oli kuitenkin aivan toisenlaisia suunnitelmia. He olivat Elisabethin välityksellä tilanneet huoneen edullisesta pensionaatista läheltä Friedrichstrassen rautatieasemaa, eikä heillä suinkaan ollut tarkoituksena mennä katsomaan kenties pitkäveteistä, ainakin pitkäkestoista Mestarilaulajatoopperaa, vaan Jacques Offenbachin Kaunista Helenaa Friedrich-Wilhelmstädtisches teatteriin, jossa esitettiin kevyempää ohjelmistoa.

Marie lähti enemmän kuin mielellään. Tunnelmat kotona olivat näennäisestä optimistisuudesta huolimatta raskaat. Claran kuolema oli luonut jo toisen pysyvän varjon nuoren Marien mieleen. Eivätkä pimeät illat juuri kohottaneet mieltä. Marie oli vähitellen alkanut kaivata vaihtelua liian tutuksi käyneeseen arkirutiiniin ja pikkukaupungin pieniin kuvioihin.

- Hyvästi tylsä Weimar. Adieu. Hyvästi täti von Schaunin holhous!

Bettina vilkutteli iloisesti vaunun ikkunasta asemalaiturin häipyessä horisonttiin.

- Minua ei kaduta tippaakaan se, että valehtelin kotona, Marie vakuutteli.

- Isoäiti ehdotti, että menisin asumaan Ernst-sedän luokse. Sanoin vain, etten voisi pettää Elisabethia, koska

hän on jo järjestänyt niin, että asumme heidän luonaan.

- Äiti rauhottui kun selitin, että Elisabethin isä on apteekkari, perhe on varsin kunniallinen, asuu Tiergartenissa, mikä on laadun tae. Minun on kuitenkin mentävä tervehtimään Ernst-setää, hänen kolmekymmentä vuotta nuorempaa vaimoan ja serkkujani. Ajattele, heillä on viisi lasta. Kaikki minua nuorempia, vaikka setä on isääkin vanhempi.

Matka meni nopeasti tyttöjen rupallessa ja eväitään syödessä. Ja toki vaunun ikkunasta avautuvat näkymätkin olivat mielenkiintoista katseltavaa. Thüringenissä maasto vielä oli kumpuilevaa, mutta vaihtui sitten yksitoikkoiseksi tasamaastoksi mitä lähemmäksi Saksan keisarillista pääkaupunkia tultiin.

Elisabeth oli huolehtinut muustakin ja niinpä heitä vastassa oli rautatieasemalla Elisabethin lisäksi neljä iloista sotilasta keisarillisesta Aleksanterin rykmentistä. Esittäytyessään he paukuttivat kantapäitään yhteen, mikä oli tytöistä varsin koomisen näköistä.

Tytöt nimittelivät poikia heidän ollessaan kuulomatkan päässä neljäksi idioottipelleksi, mikä oli varsin rumaa, sillä pojat tekivät parhaansa tehdäkseen hyvän vaikutuksen Weimarista tullessiin tyttöihin, joiden kaikenpuolinen viihdyttäminen oli heidän täysin kunniallinen tehtävänsä.

Nuorukaisten nimet olivat Alexander von Schwerin, tummatukkainen, mustasilmäinen poika, melkein eksoottisen näköinen viiksiniekka. Viikset tuntuivat olevan armeijassa lähes pakolliset, sillä tällaiset "pususudit", joiksi tytöt niitä nimittivät, oli myös kolmella muulla pojalla, joiden nimet olivat Friedrich Preller, Carl Knecht ja Alfred Königstein.

Ensimmäiseksi nuoret miehet kantoivat tyttöjen matkatavarat Dorotheenstrassella olevaan pieneen pensionaattiin. Tytöt kirjoittautuivat sisään.

Omistajarouva Pressler näytti miettivän, aikoivatko nuoret naiset asua yhdessä upseereiden kanssa, mutta tämän

helpotukseksi näin ei ollut asian laita.

Hän oli jatkuvasti huolissaan pensionaattinsa moraalisesta maineesta eikä sallinut huonoa elämää tiloissaan, vaikka mielellään hän kyllä olisikin voinut sallia juuri upseereille pieniä iloja. Hän kun oli kaikkien naisten tapaan hulluna erilaisiin sotilashenkilöihin.

- Minne mennään, Caroline kysyi heidän suljettuaan pensionaatin oven.

- Jos teillä on nälkä, voimme tietysti mennä syömään Unter den Lindenille, upseeri Preller sanoi.

- Oi, ei toki mennä heti syömään, täällä on niin paljon katseltavaa, Bettina sanoi.

- Jos mentäisiin Tiergarteniin promeneeraamaan, Elisabeth ehdotti.

- Minä haluaisin Cafe Kranzleriin Kudammille. Olen kuullut siitä. Meillä on niin vähän aikaa, Marie sanoi. - Emme millään ehdi nähdä kuin murto-osan.

- Minulle riittää jo melkein se, että saan hengittää vapaasti, toisenlaista ilmaa, oi ihana Berliner Luft. Bettina hengitti syvään ilmaa, jossa ei vielä ollut aavistustakaan keväästä. Itse asiassa oli aika koleaa, sillä elettiin vielä talvi-aikaa. Vain parin päivän päästä alkaisi taas koulu ja päivien rutiinit. Tämä oli viimeisiä vapaita joulun jälkeen ja siitä piti ottaa kaikki irti.

Ja niin kului ensimmäinen päivä kaupunkia samoten. Kului myös paljon samppanjaa ja leivoksia ja vähemmän mitään varsinaista ruokaa.

- La belle Helene, toisteli Alexander von Schwerin, joka oli heti ominut Bettinan itselleen.

- Samppanja menee päähän, nauroi Bettina. - La belle vie, aah, ihana elämä!

Muut tytöt valikoituivat sitten muille pojille.

Caroline, jolla ei varmaankaan ollut liiemmin ihailijoita, tuntui kiinnostavan erikoisesti Carl Knechtiä. Caroline säteili onnea ja suunnitteli jo mielessään seurustelulle jatkoa.

Alfred Königstein oli kohteliaasti kiinnostunut Marien tekemisistä. Hän ei tuntunut tietävän kovinkaan paljon erilaisista taiteista, mutta se ei Marieta haitannut, sillä oli mukavaa vaihtaa ajatuksia vaihteeksi jostain muustakin.

Königstein kertoi armeijan elämästä, joka oli välillä hauskaa, välillä taas ei, koska sotilailta odotettiin tietynlaista käyttäytymistä. Heidän rykmenttinsä oli paljon tekemisissä Keisari Wilhelmin kanssa ja joutui edustamaan monissa keisarillisissa tilaisuuksissa.

- Oi, keisari Wilhelm. Minkälainen hän oikeasti on, Marie oli utelias tietämään.

- Hyvin tarkka mies. Hyvin tarkka. Mutta hän osaa olla oikein mukavakin, kansanomainen. Hänellä on erinomainen nimimuisti. Minutkin hän tunnisti nimeltä muiden joukosta, vaikka meitä seisojia rivissä satoja.

- Hän osaa keskustella kaikenlaisten ihmisten kanssa, ja vaihtaa aina puhetyyliä sen mukaan minkälaisen ihmisen kanssa juttelee. Hän juttelee mielellään monenlaisten ihmisten kanssa, Friedrich Preller lisäsi edelliseen luonnekuvaan.

Kaunis Helena ei tuottanut pettymystä. Se oli hauskaa iloittelua, josta saattoi vain haaveilla rouva Frommen klassisen ankarilla laulutunneilla tai Weimarin suurherttuallisessa teatterissa.

- Minä taidankin ryhtyä operettilaulajaksi, Elisabeth sanoi.

- Kun olen vapautunut rouva Frommesta.

- Sanopa Elisabeth, miksi et jäänyt tänne opiskelemaan? Olen käsittänyt, että Königliche Akademische Musikhochschule on varsin arvostettu oppilaitos.

- Niin on. Pyrinkin sinne, mutta en päässyt. Koska kuitenkin halusin laulajaksi, ja koska minulla sanottiin olevan lahjoja, pyrin sitten Weimariin. Oikeastaan en kadu. Ei tuntunut kovin houkuttelevalta asua kotona. Weimarissa minua ei kukaan vahdi, enkä pahemmin välitä siitä mitä pensionaatin pitäjä minusta ajattelee. En ole hänelle

tilivelvollinen tyttöjen asuntolassa. Poikia sinne ei voi viedä, mutta voinhan tavata heitä muuallakin.

- Seurusteletko jonkun kanssa, Caroline halusi tietää.

- Vaikka seurustelisinkin, en kertoisi sinulle, neiti utelias. Voin kyllä vihjaista, että sattumoisin seurustelen. Kenen kanssa? Ennen pitkää saat nähdä. Siihen asti huuleni ovat sinetöidyt.

Kun kaunis Helena oli nautittu, upseerit halusivat viedä tytöt jälkiruuaksi tanssimaan.

- Paikka on aika kansanomainen, ei hieno lainkaan. Ja siinä juuri sen hienous piilee, Alexander von Schwerin sanoi.

- Olen aina halunnut mennä sellaiseen paikkaan, Bettina innostui.

Muut tytöt olivat yhtä innokkaita, sillä kukaan ei vielä halunnut mennä kotiin.

- Ollaan nyt synnillisiä loppuun saakka, kun tälle tielle kerran ollaan luisuttu, Marie sanoi Bettinalle. - Eihän sinun tarvitse kertoa mitään Franzille.

- En varmasti kertoisikaan. Saan varmaan katsoa loppuelämäni häntä. Ennen sitä loppuelämäni, haluan katsoa hieman ympärilleni, kuin kätua myöhemmin synnitöntä elämäni.

Tanssipaiikka sijaitsi syrjäisessä Kreuzbergin kaupunginosassa, joka oli ilmiselvästi alemman kansanluokan asuinseutua. Mutta tanssisali tuntui olevan kaikenlaisten ihmisten suosiossa. Siellä näkyi työläisiä, upseereita, palvelustytön näköisiä ja oloisia, herraseurueita ja jonkin herrasmiehen seurassa paremmista luokista oleva daami plyymeissään. Polkka tuntui olevan suosituin tanssilaji, ja meno oli kuin Sodomassa ja Gomorrassa, juuri sellaista, mitä tytöt olivat Berliiniltä odottaneetkin.

Pojat saattelivat tytöt kotiin aamuyön tunteina. Jokin suudelma taidettiin vaihtaa kotimatkan varrella. Kukaan ei pitänyt niistä lukua.

Papiljottipäinen pensionaatin emäntä avasi oven ja hävisi taas takaisin huoneistoonsa. Hän ei tuntunut kovinkaan

paljon välittävän siitä, pyytäisivätkö tytöt pojat luokseen yöksi. Kenties sellaista tapahtuikin usein.

Tytöt nukkuivat myöhään aamuun.

Puolenpäivän aikaan Marie meni käymään setänsä Ernstin perheen luona Charlottenburgissa, kuten oli etukäteen sovittukin.

Perhe asui puutarhan ympäröimässä komeassa kaksikerroksisessa kivitalossa vauraalta vaikuttavassa ympäristössä.

- Oletpa sinä sitten kasvanut viime näkemän, oli se tavanomainen tervehdys, jolla sukulaiset yleensä aloittivat, eikä rouva Adelheid Rosener tehnyt kaavasta mitään poikkeusta. Adelheid oli äärimmäisen hoikka vaaleahiuksinen, Ernst-sedän vieressä nuoren oloinen nainen. Ikäeroa taisikin olla yli kolmekymmentä vuotta.

- Totta kai olen kasvanut. Viimeksi tavatessamme olin kymmenvuotias, Marie vastasi.

- Niin tosiaan, miten aika kuluu nopeasti, Ernst-setä myötäili. - Rakas vanha äitini kirjoitti, että olet varsin hyvin menestynyt koulussasi. Olemme siitä kovin iloisia. Arnold-veljeni on aina ollut hyvin musikaalinen. Suvun perintöä. Tervehtikää lapset Marie-serkkuanne. Hän on tullut käymään Weimarista.

Serkut kumartelivat ja niiasivat suorassa rivissä seisten. Ikäjärjestyksessä Anna, Ferdinand, Otto, Lise ja Elisa.

Lounaalla juteltiin niitä näitä. Marie kertoi miten suuren vaikutuksen kahvila Kranzler, Lindenteatterin esitys ja Kansallisgallerian taidearteet häneen olivat tehneet. Kreuzbergistä hän ei sanonut mitään, vaikka se oli ollut koko Berliinin-seikkailun mielenkiintoisin kokemus.

Iltapäivällä tyttöjen oli vielä tarkoitus nauttia kahvia apteekkari Ackerin luona Tiergartenissa ennen kotiinpaluuta. Tytöt kävivätkin tervehtimässä Elisabethin vanhempia, jotka olivat halunneet tutustua tyttärensä opintotoveroihin. Kodin ikkunasta avautui ihastuttava näköala Tiergarteniin, josta

keväällä ja kesällä saattoi kuulla lintujen laulua ja leijonien karjuntaa.

Bettina, Marie ja Caroline kehuivat vanhemmille, miten paljon Elisabeth oli oppinut ja miten kaunis ääni hänellä oli. Oli ollut oikea ratkaisu hakeutua oppiin Weimariin. Elisabethilla oli kaikki mahdollisuudet päätyä Berliinin oopperaan.

Illalla tytöt tapasivat taas upseerinsa ja nyt mentiin ensin katsomaan kabareeta Unter den Lindenille ja sitten vielä nauttimaan aterialailliseen Königspark-ravintolaan, missä Marie maistoi ensimmäisen kerran elämässään venäläistä kaviaaria.

Seuraavana aamupäivänä upseeriherrasmiehet saattelivat tytöt asemalle, sovittiin uusista tapaamisista ja vaihdettiin tavanomaisia kohteliaisuuksia. Ainakin Caroline tapasi upseeri Knechtin, sillä hänet nähtiin tämän käsipuolella von Voigtien helmitanssiaisissa.

Helmijuhlat

Edessä oli kevättalven odotettu tilaisuus; kauppaneuvos von Voigtin kotona järjestettävät helmijuhlat. Niissä seurustelun ja tanssimisen lisäksi oli totuttu kuulemaan kaupungin taiteilijoiden esityksiä.

Von Voigit pitivät ihmisiä jännityksessä lähettämällä kutsukortit aivan viime tipassa. Marie ei edes odottanut saavansa kutsua, mutta kutsun oli saanut Robert Wieland. Kutsu oli osoitettu myös hänen seuralaiselleen. Se tuntui hieman kummalliselta, sillä von Voigit toki tiesivät, että Wielandin morsian oli syksyllä menehtynyt.

Marie lupautui Wielandin seuraksi, koska heidän oli joka tapauksessa pystyttävä jatkamaan elämäänsä normaaliin tapaan riippumatta siitä, mitä ihmiset heistä ajattelivat.

Ajateltiin Robert Wielandista sitten mitä tahansa, häntä oli Weimarissa vaikea sivuuttaa kun laadittiin vieraslistoja erilaisiin tapahtumiin. Talo, jossa arvostettu Wielandin perhe oli asunut Weimarissa, oli vielä nähtävissä perinteikkään hotelli Elefantin vierellä torin laidalla. Historiallisen hautausmaan yksi nähtävyyksistä oli Wielandien perhehauta.

Ne eivät tosin uuden sukupolven nuorta Wielandin mieltä juuri lämmittäneet, vaan olivat tämän historian pölyttämän kaupungin muinaisjäänteitä.

Helmijuhlat olivat sopiva nimi tilaisuudelle, sillä ohut kerros uutta kiteistä lunta oli juuri satanut Weimarin kapeille kaduille ja aukioille ja lumikiteet loistivat kuin helmet kirkkaassa kevättalven auringossa sinisen taivaan alla. Maailma näytti uudistuvalta ja valoisalta. Talven valta oli taittumassa.

Naiset kilpailivat juhlissa pukujensa näyttävyydessä. Marien täytyi taas turvautua äitiinsä. Yksi tällaisten juhlien

odotuksen viehätystä olikin pukujen suunnittelu ja toisten vieraiden pukujen arvailu.

Marie päätyi pitkän harkinnan jälkeen lämpimän ruskeaan samettileninkiin. Puvussa oli suuria silkkisiä rusetteja helman poimutuksissa. Suuren samettisen ruusukkeeseen asettaminen tukevasti päälle pienten hiuspalmikoiden keskelle vei useiden tuntien ponnistelun. Isoäiti Gertrude jakeli neuvoja, joita Minna ja Charlotte yrittivät noudattaa parhaansa mukaan.

Malli hiussommitelmalle oli otettu isoäidin vanhasta piirroksesta. Samanlainen luomus oli kuulemma ollut wieniläisellä Maria-nimisellä aatelisneitosella.

Juuri kun perhe tuskaili hiuslaitteen kanssa, Wieland saapui noutamaan daamiaan.

- Jos Marien puku ei herätä huomiota, hiusluomus ainakin, Wieland naureskeli.

Hän keskusteli hetken Marien vanhempien kanssa. Nämä toivoivat nuoren miehen taas alkavan vierailla talossa. Oli niin herttaista kuunnella kahden lahjakkaan ihmisen musisointia. Se sai talon täyttymään raikkaalla ilolla.

- Iloa me tarvitsemmekin näinä ankeina aikoina, Minna selitti.

Robert Wieland oli hyvillään kuulemastaan, sillä hänkin oli kovasti kaivannut musiikkituokioita ja keskusteluja Rosenerien olohuoneessa. Hän lupasi ilahduttaa Rosenerin perhettä käynnillään heti ensi tilassa.

Kauppaneuvos Hans von Voigt, rinnallaan vaaleahiuksinen vanhaan roosaan pukeutunut puolisonsa Emilie von Voigt, tervehtivät vieraita ennen näiden siirtymistä suureen saliin. Kaikille riitti jokin ystävällinen sana.

- Säveltäjä Wieland, hauskaa että pääsitte tulemaan.

- Saanko esitellä seuralaiseni. Tehän varmaan tunnettekin neiti Marie Rosenerin.

- Marie Rosener. Tottahan toki. Hauskaa, että tekin pääsitte tulemaan. Voisimmeko saada toivoa esiintymistänne tänä iltana?

Marie hymyili. - Mielelläni. Minun täytyy kuitenkin neuvotella asiasta säestäjäni Wielandin kanssa. Emme ole lainkaan valmistautuneet.

Bettina oli saapunut kutsuille yhdessä serkkunsa Wilhelm von Schaunin kanssa. Hän loisti taas kuin ruusu tulipunaisessa leningissään pitkän tumman Wilhelmin vieressä.

Hanna von Kugelgen näyttäytyi jonkun Marielle täysin tuntemattoman nuoren miehen seurassa.

Eduard Schuster, sellisti ja pianisti, näytti olevan siniseen pukeutuneen Anna Liebknechtin kavaljeeri. Marie oli monesti aikaisemminkin pannut merkille, että Anna osasi aina valita juuri itselleen sopivan puvun. Hänen vaaleissa hiuksissaan oli muutamia kokonaisuuteen sopia sinisiä kukkia.

Näyttävimmän sisääntulon ja suurimman huomion sai sisääntulossa koloratuuritähti Nanette Strobl. Hän oli pukeutunut kirkkaanvihreään silkkisamettiin. Se läikkyi kuin vihreä elämää täynnä oleva niitty hänen ympärillään.

Hänen mantelisilmänsä säihkyivät kuin jalokivat hänen kaunismuotoisissa kasvoissaan. Hänen ryhdikkään siro olemuksensa huokui kuningatarmaista ylväyttä.

Nanetten seurassa oli Weimarin oopperan uusi sankaritenori Moritz Gautenberg.

Myös musiikkikoulun rehtori, professori Müller vaimoineen näytti olevan paikalla. Hän nyökkäsi kevyesti Robertin ja Marien suuntaan heidät havaittuaan.

Marie oli ollut vain vähän tekemisissä rehtorin kanssa sitten sisäänpääsykokeiden. Hänhän olikin vain yksi oppilas kahdensadan muun joukossa.

Franz-Liszt musiikkikoulun maineen kasvaessa, myös kouluun pyrkijöiden määrä oli vuosi vuodelta lisääntynyt. Marie oli kuitenkin varma siitä, että rehtori Müller oli hyvinkin tarkasti seurannut hänen kuten muiden oppilaiden edistymistä. Koulusta saivat lähteä pois sellaiset, jotka eivät

osoittaneet minkäänlaisia edistyksen merkkejä. Ahkeruus oli kunniassa, vaikka ei kenties kovin nerokas ollutkaan.

Ellei Robert Wieland olisi ollut nero, hän ei ainakaan ahkeruutensa puolesta olisi saanut olla koulussa. Wieland ei ollut - ainakaan vielä - suorittanut juuri mitään. Hän tuli kouluun milloin huvitti, lähti milloin huvitti.

Jollei hän olisi ollut luonnostaan lahjakas ja suuren runoilija Wielandin jälkeläinen, tohtori Müller tuskin olisi ollut yhtä suosiollinen ja katsonut oppilaan välinpitämätöntä suhtautumista opiskeluun sormien lävitse.

Hengen ravintoa

- Tervetuloa hyvät naiset ja herrat. Sydämellisesti tervetuloa perinteiseen helmijuhlaamme, jolla juhlistamme kevään tuloa.

Kauppaneuvos von Voigt rinnallaan edustusvaimonsa avasi tilaisuuden suuren juhlasalin keskellä. Emilie von Voigt oli hovineuvos von Schaunin sisar, pyöreäposkinen äidillisen näköinen vaalea nainen.

Marie mietti, kumpaa vanhemmistaan Helmuth von Voigt muistutti enemmän. Tummat hiuksensa ja nenänsä hän oli perinyt isältään, mutta muilta osin hän ei muistuttanut kumpaakaan vanhempaansa.

- Aluksi olisi hyvä saada hieman myös hengen ravintoa ja mielen virkistystä. Olkaa hyvät ja nauttikaa pöydän antimista ja kohottakaamme malja myös kevään onnelliselle odotukselle.

Kun kaikki vieraat olivat saaneet kuplivan juomansa ja kevään odotus kolminkertaisen eläköönhuutonsa, hiljennyttiin kuuntelemaan illan taidetarjontaa.

- Kaupungissamme on aina ollut runsaasti arvostettuja, eteviä taiteilijoita ja uusia loistavia lupauksia on tulossa, kauppaneuvos von Voigt puhui vierailleen.

- Jospa aloittaisimme nuoremasta päästä. Minulla on ilo esitellä teille nuori laulajatar Anna Liebknecht. Häntä säestää Eduard Schuster.

Marie oli hieman yllättynyt. Hieno juttu Annalle, joka näin saisi julkisuutta taidoilleen.

Marie oli havainnut yleisön joukossa apteekkarimiehensä Beckerin kanssa myös luokkansa opettajan Emmy Frommen. Tämän valppaat silmät olivat nyt suuntautuneet Anna Liebknehtiin. Hänen ilmeestään saattoi lukea hänen toivovan Annan tuovan kunniaa opettajalleen.

Anna Liebknecht ilmoitti laulavansa Franz Schubertin laulun Lachen und Weinen, naurua ja itkua.

Marie oli kuullut koulussa saman laulun Annan laulamana. Se ei ollut liian vaikea Annan kykyihin nähden. Kepeän leikkisästi etenevä laulu liikkui vain keskirekisterissä. Erinomainen valinta aloituslauluksi.

Hyväntahtoiset suosionosoitukset saivat jo pienen hymyn lohkeamaan nuoren esiintyjän kasvoille.

Seuraavaksi Anna ilmoitti laulavansa Schubertin Suleikalaulun Goethen ihastuksen kohteen Marianne von Willemerin ja rakastuneen Goethen yhteisesti laatimaan tekstiin.

*Was bedeutet die Bewegung?
Bringt der Ost mir frohe Kunde...*

- Mitä merkitseekään tämä tunne? Tuoko itätuuli minulle iloisia uutisia? Sen siipien raikas tuulahdus, vilvoittaa sydämeni syviä haavoja.

Wieland toisteli mielessään laulun sanoja. Mahtaako Clara tulla itätuulena antamaan anteeksi ja vilvoittamaan polttavia haavoja.

Osansa kiitettävään lopputulokseen oli myös pianistilla, Eduard Schusterilla, joka oli erikoistumassa juuri liedlaulujen säestykseen.

Marie tunsu helpotusta Annan puolesta tämän selviytyessä kunnialla vaativasta laulusta, kuten varmaan hänen opettajansa rouva Frommekin. Kaikki tiesivät miten vaikeaa on laulaa ensimmäisenä.

Annalla oli hyvä ääniaines, mutta kaikki mitä hän esitti, kuulosti sittenkin jotenkin arkipäiväiseltä. Hänen pitäisi oppia rentoutumaan, jolloin äänikin vapautuisi ja turha varovaisuus tulkinnoista katoaisi.

Seuraava esiintyjä näytti olevan itse Emmy Fromme.

Rouva Fromme purjehti voimakkaan violetissa silkkileningissään pianon eteen jyrkänä kuin mahtava laiva

laskevan auringon valossa. Hän oli varsin kookas. Rouva Frommen ääni kantoi kuuluvan varmana yli koko salin:

- Laulan teille Lentävästä Hollantilaisesta Sentan aarian.

Johohoe! Johohoe! Johohoe!

Marie melkein pelästyi kun kuuli rouva Frommen aloituksen. Ehkä Senta sentään voisi huhuilla vähän hillitymmin.

*Himmel, dass bald ein Weib
treue ihm halt!*

”Jospa taivas antaisi hänelle uskollisen naisen.” Tuon kohdan rouva Fromme huusi hurjan intohimoisesti. Se kuulosti hieman koomiselta, koska kyseessä oli pikemminkin rukous tai toiveen esittäminen. Kokonaisuudessaan esitys oli varsin vakuuttava.

Rouva Fromme ei tietenkään ikänsä puolesta enää ollut ihanteellinen Senta, mutta kuullessaan häntä Marie saattoi hyvin ymmärtää, että Bayreuthissa rouva Fromme oli nuoruudessaan ollut vaikuttava ilmestys.

Rouva Frommen vakituinen pianisti Fritz Bamberg näytti varsin mitättömältä hänen rinnallaan. Varsinkin kun Bamberg soitti niin kumarassa asennossa, että hänen punakat kasvonsa melkein lepäsivät pianon koskettimilla. Ilmeisesti hänen lähinäkönsä ei ollut paras mahdollinen.

Marie muisteli, ettei Sentan aaria ei sentään ylettynyt geetä korkeammalle. Korkeus ei olekaan välttämättä Wagnerin aarioiden vaikeus, vaan se, että jatkuvasti liikutaan äänen ääri rajoilla, joten äänen pitää olla kestävän. Ja Wagnerin laulujen vaatimaa kestävyyttä ei ole aivan nuorilla neitokaisilla. Se tulee iän myötä, jos on tullakseen.

Senta on varsin mielenkiintoinen rooli. Nuorena naisessa on kiimaista kiihkeyttä, mutta myös eräänlaista jaloa monumentaalisuutta. Marie odotti voivansa joskus laulaa

Wagnerin antoisia naishahmoja. Yksittäisiä aarioita hän oli kokeillut, mutta kokonaisen oopperan laulaminen Marien iässä olisi äänellinen itsemurha.

Marien pettymykseksi rouva Fromme ei antanut useampaa näyttöä Wagner-taidoistaan.

Seuraava esiintyjä ylittikin sitten kaiken muun. Se ei ollut kukaan muu kuin koloratuuritähti Nanette Strobl. Aluksi hän esitti italiaksi - tietenkin - Geatano Donizettin resitatiivin ja aarian oopperasta Linda di Chamounix. Häntäkin säästi Eduard Schuster.

*Ah! tardai troppo -
O luce di quest nima*

- Ah miten kauan viivyttelenkään. Miten kukkeasti loistaa, Marie kuiskasi Robert Wielandille. Hän oli niin ekstaasissa, ettei huomannut miten kiihkeästi hän puristi tämän kättä.

Marie ei tiennyt koko totuutta, mitä säveltäjä Wielandin ja koloratuuritähden välillä oli tapahtunut. Siitä aiheesta Nanette ei ollut halukas vaihtamaan ajatuksia. Mutta jotain ratkaisevaa oli kuitenkin täytynyt tapahtua, koska Nanetta oli niin äkkiä kääntänyt selkänsä nuorelle säveltäjälle.

Nanette oli hämmästyttävän kylmästi torjunut Wielandin uudet lähentymisyrietykset. Marien oli syytä uskoa, että kyseessä olikin nykyään Robert Wielandin tragedia. Onneton rakastuminen, joka ei saavuttanut vastakaikua. Hän sai kokea itse aivan saman, minkä oli aiheuttanut morsiamelleen Claralle.

Seuratessaan nyt syrjäilmällä illan aikana Nanettea ja hurmurilaulaja Gautenbergia, Wielandille alkoi selvitä ainakin osa tätä mysteeria. Pari esiintyi niin omistavin elkein toistensa seurassa, että heillä täytyi olla suhde. Minkälainen, kuinka vakava, sitä oli vaikea päätellä.

Oli miten oli, nuori Wieland kärsi suunnattomasti onnettomassa tilassaan, johon elämä oli odottamattomasti hänet julmasti sysännyt.

Ehkä sittenkin Marie

Tuntiessaan Marien käden kiihkeän puristuksen, Robert nyt ajatteli, että kenties hänen kuitenkin kannattaisi kohdistaa tunteensa uudelleen Marie Roseneriin.

Muut vieraat olivat havainneet, että laulunopiskelija ja säveltäjä, joita myös pidettiin syyllisinä Claran epätoivoiseen tekoon, olivat tulleet yhdessä juhliin.

Mariella ei ollut aavistustakaan, mitä ympärillä olevat ajattelivat. Hänen ajatuksensa olivat nyt kokonaan keskittyneet Nanette Stroblin, joka kaikkien ihastukseksi lauloi vielä toisenkin huippuvaikean italialaisen aarian. Siinäkin hänen hieno belcanto- tekniikkaansa ja säteilevä äänensä lumosivat.

Marie kylpi onnen auvossa kuunnellessaan Nanetten laulua. Tämän tummat silmät loistivat kuin tähtihelmet, joita hän kutoi suustaan Aminana Vincenzo Bellinin resitatiivissa ja kavatinassa oopperasta Unissakävelijä.

*Miten kirkkaana loistaa tänään
onnen päivä,*

Marie oli jatkanut syksyllä opintojaan Nanette Stroblin kanssa ja keväällä opinnot olivat jatkuneet kaiken aikaa salaa rouva Frommeltä. Hän oli oppinut runsaasti uusia asioita, varsinkin italialaista bel can-to-tekniikkaa, miten käytetään kylkilihaksia, koko kehoa korkeiden äänten muodostamiseen ja nostamiseen kepeästi kohti korkeuksia.

Toistaiseksi Marie ei ollut voinut väläyttää uusia oppejaan siksikään, että toisen vuosikurssin tytöt eivät ainakaan vielä laulaneet italialaistyyppistä ohjelmistoa. Rouva Fromme oli vakaan saksalaisen koulukunnan puhdasoppinen kannattaja.